

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Václavem Kočkou-Amortem ve věci

žalobkyně: **X.**, narozená dne X.
bytem X.
zastoupená advokátem JUDr. Hugo Körblem
sídlem Hybersnská 1007/20, 110 00 Praha 1

proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 26. 2. 2025, č. j.: MV-10137-4/SO-2025

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 26. 2. 2025, č. j.: MV-10137-4/SO-2025, se zrušuje a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je povinna nahradit žalobkyni náklady řízení ve výši 13 140 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jejího zástupce.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobou podanou včas u Městského soudu v Praze se žalobkyně domáhala zrušení rozhodnutí žalované ze dne 26. 2. 2025, č. j.: MV-10137-4/SO-2025, jímž bylo podle ust. § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „s.ř.“), zamítnuto její odvolání a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra, Odboru azylové a migrační politiky, ze dne 23.

12. 2024, č. j.: OAM-21307-22/DP-2024, kterým byla podle ust. § 46 odst. 5 ve spojení s ust. § 56 odst. 1 písm. h) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „z.p.c.“), zamítnuta žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia.

II. Obsah žaloby

2. Žalobkyně v žalobě namítala, že z napadeného rozhodnutí není zřejmé, proč by neměla plnit účel svého pobytu, tj. studovat v magisterském studijním programu obor X. Jak je pohovor veden, ovlivňuje jeho výsledek, kdy smyslem pohovoru nemá být hledání rozporů. Žalobkyni nebyly položeny otázky, proč se rozhodla studovat v České republice a zda srovnávala vysoké školy v jiných státech. Jelikož zvolený studijní obor žádá jiná vysoká škola v České republice nenabízí, nemohla žalobkyně porovnávat vysoké školy v České republice. Částečně napadené rozhodnutí vypadá tak, že nebyl reflektován protokol z pohovoru s žalobkyní, neboť žalovaná staví své dojmy na údajných odpovědích žalobkyně.
3. Ne vždy musí studia na sebe navazovat, zvláště je-li ve studiu pokračováno ve velmi dalekém a odlišném zahraničí. Již samotná příprava pro získání možnosti studovat v zahraničí a získání příslušného pobytového oprávnění vyžadují dost času. Zájem žalobkyně o studium opodstatňuje i stále probíhající spolupráce mezi Evropskou unií a Ghanou v oblasti zemědělství.
4. Pro aplikaci čl. 20 odst. 2 písm. f) směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2016/801 ze dne 11. 5. 2016 o podmínkách vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí za účelem výzkumu, studia, stáže, dobrovolnické služby, programů výměnných pobytů žáků či vzdělávacích projektů a činnosti au-pair (dále jen „směrnice“) podle rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 3. 9. 2024, č. j. 31 A 35/2023-44, s odkazem na rozsudek Soudního dvora Evropské unie ve věci C-14/23 a na stanovisko generálního advokáta de la Tour ze dne 16. 11. 2023 ve věci Perle musí existovat přímé důkazy nebo alespoň závažné a objektivní důvody. Žalobkyně je přesvědčena, že žalovaná je nemá a ani je neuvedla. V čl. 20 odst. 2 písm. f) směrnice je zdůrazněna zásada, že pobytové oprávnění má být spíše uděleno, než neuděleno.
5. Žalovaná nesprávně zodpověděla otázku stran záměru žalobkyně studovat. Oba správní orgány své případné pochybnosti neaplikovaly v souladu se z.p.c. a směrnicí, neboť i kdyby jejich pochybnosti byly skutečné, nedosahovaly a nedosahují takové intenzity, aby odůvodnily neudělení pobytového oprávnění. Závěrem žalobkyně navrhla zrušení obou rozhodnutí a vrácení věci žalované k novému projednání a rozhodnutí.

III. Vyjádření žalované

6. Žalovaná se k žalobě vyjádřila, když plně odkázala na odůvodnění napadeného rozhodnutí, neboť se žalobní námitky shodují s námitkami uvedenými v odvolání. Na věc žalobkyně analogicky dopadají závěry usnesení Ústavního soudu ze dne 13. 6. 2013, sp. zn.: II. ÚS 1149/13, podle nichž mohou být i dostatečně podložené obavy důvodem způsobilým k neudělení víza, je-li rozhodování Komise imanentní jistá míra abstrakce a obecnosti. Žalobkyně nebyla řádně seznámena s účelem pobytu na území, uváděla jen obecné a nic nevypovídající informace, nedokázala prezentovat motivaci k účelu pobytu ani přínos budoucího studia. Nesrovnalosti v tvrzeních žalobkyně představovaly dostatečně závažné a objektivní důvody k domněnce, že žalobkyně nemá v úmyslu studovat a povolení k pobytu hodlá zneužít k odlišnému účelu. Právo pobývat na území za účelem studia mají mít jen

takoví cizinci, kteří mají v úmyslu skutečně a vážně studovat. K námitce, že správní orgány neuvedly, o jaký účel pobytu žalobkyně usiluje, žalovaná podotkla, že vzhledem k judikatuře nemají povinnost zjišťovat tyto konkrétní skutečnosti. Stav věci byl podle názoru žalované správním orgánem I. stupně zjištěn v souladu s ust. § 3 s.ř., žalovaná proto trvala na zákonnosti a správnosti napadeného rozhodnutí a navrhla žalobu zamítnout jako nedůvodnou.

IV. Obsah správního spisu

7. Ze správního spisu bylo zjištěno, že žalobkyně dne 10. 6. 2024 podala žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia. Mělo se jednat o navazující magisterský studijní obor X. v prezenční formě.
8. Při výslechu na Velvyslanectví České republiky v Akkré dne 8. 8. 2024 žalobkyně mj. sdělila, že chce studovat v zahraničí až nyní, neboť má energii a prostředky a vyzrála. V letech 2017 až 2021 studovala na X. v bakalářském programu psychologii a informační studia, pracuje však mimo obor, a sice jako X. V zemi původu nepokračovala ve studiu, poněvadž chce mít mezinárodní znalost v oblasti zemědělství, které ji zajímá poté, co četla novinový článek o zemědělském systému v Ghaně, potravinovém systému a udržitelnosti, řešení vidí v agrární politice, zajištění produkce a využití strojů v zemědělství. Zvolený obor odpovídá předchozímu studiu, protože se týká motivace farmářů, spojení mezi psychologií, informačními studiemi a X. není. V rámci studia se naučí udržitelnosti a jak ji zajistí agrární politika, co je udržitelnost, neví. Bude pracovat pro ghanské ministerstvo zemědělství v oblasti potravin. Žalobkyně nevěděla, jaké vztahy v oblasti zemědělství má Ghana s evropskými státy. Obsahem studijního programu je použití půdy, zemědělské zdroje, řízení. Coby délku studia uvedla dva roky, tj. dva semestry. Jiná vysoká škola v České republice podobný obor nenabízí, o obdobný obor jinde v Evropské unii se nezajímala. Po ukončení studia se hodlá vrátit zpět do vlasti, podmínkami pro zaměstnání na ghanském ministerstvu jsou zaslání diplomu, životopisu a motivačního dopisu, neví, na jakou pozici potřebuje magisterské vzdělání. Zhruba uvedla kalkulaci nákladů na studium a pobyt, na místě nebyla schopna cifry dále propočítávat; peníze jí poskytl X. Začátek studia je 1. 9. 2024 a konec 8. 9. 2025, studium bude zakončeno diplomovou prací, absolvováním povinných a volitelných kurzů a složením státní zkoušky; žalobkyně dále sdělila názvy čtyř předmětů, jež musí absolvovat v rámci studia. Ke studiu se připravovala, četla literaturu o zemědělství, např. Hrozny hněvu od Steinbecka, která je o farmaření, zemědělství a půdě, jde o odbornou literaturu, děj se odehrává v Evropě.
9. Podle zprávy X. ze dne 22. 8. 2024 byla žalobkyně přijata do magisterského programu v oboru X. Bylo jí uznáno předchozí bakalářské vzdělání a byla jí udělena interní evaluace.
10. Dne 1. 10. 2024 byla žalobkyni doručena výzva k uplatnění práva seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí, č. j.: OAM-21307-11/DP-2024. Zástupce žalobkyně ve sdělení ze dne 11. 10. 2024 uvedl, že žalobkyně má nadále zájem o studium na X. a splňuje všechny podmínky pro udělení pobytového oprávnění. S vysokou školou je domluvena na případném pozdějším nástupu ke studiu, a to počínaje letním semestrem akademického roku 2024/2025. Podle protokolu ze dne 14. 11. 2024, č. j.: OAM-21307-19/DP-2024, zástupce žalobkyně nahlédl do spisového materiálu, přičemž podle vyjádření ze dne 17. 11. 2024 žalobkyně nevidí v řízení o její žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia žádný problém.

11. Následně prvostupňový orgán vydal rozhodnutí ze dne 23. 12. 2024, č. j.: OAM-21307-22/DP-2024, kterým byla žádost zamítnuta podle ust. § 46 odst. 5 ve spojení s ust. § 56 odst. 1 písm. h) z.p.c. Jak je uvedeno v odůvodnění, žádost žalobkyně o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia je nevěrohodná. Prvostupňový orgán k tomuto závěru dospěl na základě provedeného výsledku, kdy bylo zjištěno, že žalobkyně nebyla schopna dostatečně ozřejmit motivaci ke studiu v České republice. Během výsledku na Velvyslanectví České republiky v Akkře měla žalobkyně dostatečný prostor ke sdělení všech relevantních skutečností týkajících se zamýšleného studia, leč této možnosti plně nevyužila k přesvědčivému projevení svého záměru studovat na území, ačkoli se na výsledku mohla dopředu řádně připravit. Deklarované studium představuje zástupný důvod, aby žalobkyně mohla na území pobývat za jiným účelem. Prvostupňový orgán nerozporoval doložení formálních náležitostí žádosti ani disponibilitu finančními prostředky doloženými formou bankovního účtu na jméno žalobkyně.
12. Žalobkyně podala proti prvostupňovému rozhodnutí odvolání. V odvolání se námitky z podstatné části překrývají s žalobními body. Podle žalobkyně není patrné, jak její odpovědi vedly prvostupňový orgán k závěru o úmyslu zneužít pobytové oprávnění. Odpovědi na některé otázky jsou interpretovány tak, jako by žalobkyně odpovídala chybně, nepřesně a nedostatečně. Pohovor nebyl hodnocen komplexně, objektivně a se spravedlivým odstupem, jelikož byly vybírány jen určité odpovědi, jež se rozebíraly a ilustrovalo se na nich chybné odpovídání.
13. Dne 26. 2. 2025 vydala žalovaná žalobou napadené rozhodnutí.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

14. Městský soud v Praze na základě žaloby, v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 s.ř.s.), přezkoumal napadené rozhodnutí včetně řízení, které jeho vydání předcházelo. Při přezkoumávání rozhodnutí vycházel soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.). Po provedeném řízení dospěl soud k závěru, že žaloba je důvodná.
15. Soud ve věci rozhodl bez jednání, protože postupoval dle ustanovení § 76 odst. 1 písm. a) a b) s.ř.s.
16. Podle ust. § 46 odst. 5 z.p.c. *pro povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia na území (§ 42d) platí obdobně odstavec 1 věta druhá a § 37, § 55, § 56 odst. 1 písm. a) až c), e), g), h), l) a m), § 56 odst. 2 písm. a) a § 62 odst. 1 vztahující se na dlouhodobé vízum. Před vydáním rozhodnutí o zamítnutí žádosti o vydání nebo prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia na území podle § 42d nebo rozhodnutí o zrušení platnosti tohoto povolení ministerstvo posoudí přiměřenost dopadů tohoto rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince.*
17. Podle ust. § 56 odst. 1 písm. h) z.p.c. *dlouhodobé vízum, s výjimkou víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území z důvodu podle § 33 odst. 3, ministerstvo cizinci neudělí, jestliže jsou zjištěny skutečnosti nasvědčující tomu, že cizinec po skončení pobytu stanoveného dlouhodobým vízem neopustí území nebo že dlouhodobé vízum hodlá zneužít k jinému účelu, než je uveden v žádosti o udělení dlouhodobého víza.*
18. Podle ust. čl. 20 odst. 2 písm. f) směrnice členské státy mohou žádost zamítnout, pokud členský stát má důkazy nebo závažné a objektivní důvody k domněnce, že státní příslušník třetí země by v zemi pobýval za jiným účelem, než pro který žádá o přijetí.

19. Důvod zamítnutí žádosti o pobytové oprávnění podle ust. § 56 odst. 1 písm. h) z.p.c. odpovídá ust. čl. 20 odst. 2 písm. f) směrnice. V návaznosti na ust. čl. 20 odst. 2 písm. f) směrnice jsou příslušné státní orgány oprávněny zkoumat, zda žadatel o pobytové oprávnění nemá v úmyslu využít pobytové oprávnění k jinému než v žádosti deklarovanému účelu. Dle směrnice může být žádost o pobytové oprávnění zamítnuta, pokud správní orgány mají k dispozici důkazy nebo závažné a objektivní důvody směřující k domněnce, že by státní příslušník třetí země v zemi pobýval za jiným účelem, než pro který žádá o přijetí. Rozsudek Soudního dvora Evropské unie ze dne 29. 7. 2024 ve věci Perle, C-14/23, potvrzuje, že příslušné orgány členských států jsou oprávněny ověřovat i skutečný záměr žadatele studovat.
20. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 6. 11. 2024, č. j.: 6 Azs 38/2024-28, pokud je ve smyslu ust. čl. 20 odst. 2 písm. f) žádost o udělení pobytového oprávnění zamítána z důvodu spočívajícího ve zneužití pobytového povolení, důkazní břemeno nese správní orgán (srov. např. rozsudek Soudního dvora EU ze dne 14. 1. 2021, The International Protection Appeals Tribunal a další, C-322/19 a C-385/19). V žádném případě nelze argumentovat odchýlením se od zásady materiální pravdy a důkazním břemenem žadatele. Judikatura Soudního dvora EU vyžaduje, aby příslušný orgán podložil svůj závěr o zneužití souhrnem objektivních skutečností, ze kterých vyplývá, že i přes formální dodržení podmínek stanovených unijní právní úpravou nebylo dosaženo cíle sledovaného touto právní úpravou, a subjektivním prvkem spočívajícím v záměru získat výhodu vyplývající z unijní právní úpravy umělým vytvořením podmínek vyžadovaných pro získání této výhody (rozsudek ze dne 14. 1. 2021, The International Protection Appeals Tribunal a další, C-322/19 a C-385/19). Má-li být zamítnutí žádosti o pobytové oprávnění za účelem studia odůvodněno jeho zneužitím, příslušný orgán musí rozhodnutí opřít o důkazy či souhrn závažných, nikoli podružných indicií, že deklarovaný účel pobytu není účelem skutečným. Správní orgány ovšem nejsou při zamítnutí žádosti z důvodu dle ust. § 56 odst. 1 písm. h) z.p.c., resp. čl. 20 odst. 2 písm. f) směrnice, povinny dokázat, za jakým konkrétním účelem hodlá cizinec pobytové oprávnění zneužít.
21. Objektivní a závažné důvody k domněnce, že deklarovaný účel pobytu je jen formální zástěrkou pro skutečný účel, mohou vyplynout z výsledku žadatele na zastupitelském úřadu. Právě posouzení závěrů výsledku provedeného s žalobkyní je stěžejní pro rozhodnutí v posuzované věci. Zatímco žalobkyně je přesvědčena, že výsledkem byl prokázán její skutečný a vážný zájem o studium na X., žalovaná vyhodnotila její odpovědi jako nepřesvědčivé ve vztahu k deklarovanému účelu pobytu.
22. K závěru o zneužití pobytu za jiným účelem může vést kumulace řady dílčích, avšak závažných indicií – cizinec nezná buď vůbec nebo na potřebné úrovni jazyk, v němž bude studium realizováno, není schopen uvěřitelně popsat svou motivaci ke studiu, nezná podrobně podmínky a průběh studia, nezaplatil poplatky za studium, neví, proč si vybral ke studiu Českou republiku, nezná praktické podmínky života v České republice apod. Žalobkyně podle správních orgánů věrohodně neobjasnila svůj záměr absolvovat studium ani nedokázala přesvědčivě vysvětlit volbu daného studijního programu, vysoké školy a studia v České republice.
23. Prvostupňový orgán odůvodnil účelovost žádosti tím, že žalobkyně neznala zakladatele analytické psychologie, nejprve hovoří o spojitosti stran motivace farmářů, dále ale říká, že spojení mezi psychologii, informačními technologiemi a X. neexistuje, nezná pojem udržitelnost ani jaké vztahy má v zemědělství Ghana s evropskými státy, o studium

v jiných státech Evropské unie se nezajímala a nevysvětlila proč, mezi odbornou literaturu počítá román Hrozny hněvu, jehož děj umísťuje do Evropy; nevyjanila, co ji vedlo k volbě zcela jiného oborového zaměření než dosavadního studia, neozřejmila dostatečně výběr vysoké školy v České republice ani proč se nezajímala o studium v jiných evropských zemích, motivaci nepodložila četbou jediné odborné knihy pojednávající o evropském zemědělství, neznala všeobecně známý pojem udržitelnost, neobjasnila přínos studia pro budoucí život, z pohovoru nevyplýnuly hlubší zájem o obor ani znalosti z oblasti evropského zemědělství, ač aspiruje na navazující magisterské studium, Hrozny hněvu nejsou odbornou literaturou, neodehrávají se v Evropě ani v současné době, ale mezi světovými válkami, znalost českých realit působí v kontextu výsledku nereálně a jde o formu namemorování se informací za účelem výsledku, zvláště když žalobkyně nemá znalosti o studiu, během výsledku neosvětlila dostatečně svou motivaci studovat. Zároveň prvostupňový orgán nevěnoval pozornost aspektům, jež svědčily ve prospěch žalobkyně a dále konstatoval, že je zodpovědností účastnice řízení, aby věrohodně tvrdila skutečnosti a případně je dokazovala tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti; na otázky při výsledku nebyla žalobkyně schopna poskytnout jasné a srozumitelné odpovědi, jež by přesvědčily správní orgán o udělení pobytového oprávnění.

24. Žalovaná shledala účelovost žádosti v tom, že její odpovědi byly nejasné, nebyla schopna poskytnout věcné odpovědi, jež by nasvědčovaly opravdovému zájmu o studium, u navazujícího magisterského studia lze očekávat zodpovězení otázek z oboru, žalobkyně v době podání žádosti neměla dostatečné informace o účelu pobytu, ač vše mohla získat z webu X., při výsledku neprezentovala svou motivaci ke studiu uvěřitelně a dostatečně, nejedná se o plynulé navázání na dosavadní studium, a to časově ani oborově, neodpověděla na otázku, proč se rozhodla studovat v České republice, v zemi původu pokračovat ve studiu nechtěla, neboť chce mít mezinárodní znalost v oblasti zemědělství, nezajímala se, zda lze zvolený obor studovat i jinde v Evropské unii, nezjišťovala rovněž, zda je možné obor studovat na jiných vysokých školách v České republice, není zřejmé, proč si žalobkyně ke studiu vybrala právě Českou republiku a X., když vůbec nesrovnávala podmínky v ostatních zemích, bakalářské studium absolvovala a pracovní činnost vykonávala v jiném oboru, měla by mít ucelenou představu, co chce studovat a jak to využije, měla by být schopna popsat obsah zvoleného studijního programu a znát základní pojmy oboru, motivace ke studiu pramení z přečtení novinového článku, zvolený obor dle ní odpovídá předchozímu studiu, neboť se zabývá motivací farmářů, avšak žádné spojení mezi psychologií, informačními studií a X. neshledává, neznala pojem udržitelnosti, neví, jaké vztahy v oblasti zemědělství má Ghana s evropskými státy, Hrozny hněvu nejsou adekvátní přípravou prostřednictvím četby odborné literatury, subjektivní motivaci studovat právě v České republice neprokázala, poskytnuté informace odůvodňující volbu studia na území České republiky a X. považuje za nevěrohodné, neurčité a neopodstatněné, vzbuzující vážné pochyby o skutečném a vážném zájmu o studium, úmysl studovat nebyl v průběhu řízení prokázán, nesrovnalosti jsou závažným a objektivním důvodem k domněnce o zneužití pobytového oprávnění k jinému účelu, nebyla schopna podat relevantní informace o motivaci, tvrzení o touze pracovat pro ghanské ministerstvo zemědělství a podílet se na vývoji zemědělské politiky v Ghaně se jeví nevěrohodným. Zároveň žalovaná nevěnovala pozornost aspektům, jež svědčily ve prospěch žalobkyně a dále konstatovala, že bylo především v zájmu žalobkyně poskytnout relevantní a přesné informace vedoucí k individuálnímu posouzení žádosti, aby nevyvstaly pochybnosti o jejím faktickém účelu pobytu na území.

25. Po důkladném uvážení celé věci soud konstatoval, že závěr o existenci skutečností nasvědčujících zneužití studijního povolení k pobytu na základě výsledku žalobkyně neobstojí, a to z následujících důvodů.
26. Správní orgány se zaměřily na nesrovnalosti a další aspekty v neprospěch žalobkyně, avšak nikterak se nevypořádaly s okolnostmi, jež jí byly naopak ku prospěchu. Žalobkyně doložila absolvování bakalářského studia, k navazujícímu magisterskému studiu byla zjevně přijata, ovládá na dostatečné úrovni jazyk, v němž hodlá studovat, zaplatila zápisné i školné za první rok, zhruba věděla předpokládané náklady pobytu, ač následně nedokázala provést konkrétní výpočty, znala taktéž názvy některých studijních předmětů.
27. Důkazní břemeno ohledně skutečností nasvědčujících zneužití pobytového oprávnění nesou správní orgány (čl. 20 odst. 2 písm. f) směrnice, srov. i citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 11. 2024, č. j.: 6 Azs 38/2024 - 28), s tím je nicméně v příkrém rozporu tvrzení prvostupňového orgánu o zodpovědnosti žalobkyně za řádné zjištění skutkového stavu, totéž platí o méně explicitním vyjádření žalované o zájmu žalobkyně poskytnout relevantní a přesné informace. Zřejmě v důsledku daného přístupu došlo k pochybením v podobě nedostatečného zjišťování rozhodných skutečností.
28. Výslech žalobkyně rovněž nemá primárně zkoušet a hodnotit, jak je ke studiu daného oboru připravena (to je záležitostí přijímacího řízení na X.), ale toliko identifikovat naprosto kardinální rozpory, nejasnosti a neznalosti nasvědčující zneužití pobytového oprávnění, musí jít opravdu o okolnosti závažné a velmi dobře podložené.
29. Celkové vedení výsledku bylo velmi povšechné a obecné, chyběly doplňující dotazy a hlubší zkoumání znalostí žalobkyně ohledně struktury studia apod. Stran určitých skutečností byly činěny unáhlené závěry bez podrobnějšího zjišťování a snahy žalobkyně reálně porozumět, nikoliv jen najít nedostatky v odpovědích, na nichž by bylo možné povolení k pobytu neudělit. Konečně byly v neprospěch žalobkyně obráceny i její znalosti (zejména českých reálií).
30. Níže jsou uvedeny některé konkrétní skutečnosti a zjištění z výsledku, jež zrcadlí výše přdestřené nedostatky.
31. Prvostupňový orgán zdůraznil neznalost zakladatelů analytické psychologie, nicméně, absolvování bakalářského studia žalobkyně řádně doložila X. a byla přijata do magisterského programu, daná okolnost nemohla snížit její věrohodnost. Ostatně, žalobkyně nestudovala jednooborovou psychologii, ale kombinovaný obor s informačními studií, těžiště mohlo spočívat ve více aplikovatelných znalostech než představují poměrně abstraktní teoremy analytické psychologie spojené původně s německým prostředím, naopak motivační teorii vzniklou v prostředí anglosaské psychologie žalobkyně znala.
32. Žalobkyně měla být dotázána ohledně rozporu, když nejprve seznala určitou návaznost na předchozí studium (motivování farmářů), hned v následující otázce však návaznost popřela; mělo být požadováno vysvětlení, proč případně o rozpor nejde.
33. Nedostatečná návaznost na předchozí obor jako taková nemůže coby skutečnost nasvědčující účelovosti obstát. Jak konstatoval rozsudek Soudního dvora Evropské unie ze dne 29. 7. 2024 ve věci Perle, C-14/23: „*Okolnost, kterou lze považovat za obvyklou během vysokoškolského studia, jako je změna oboru, nemůže sama o sobě postačovat k prokázání, že státní příslušník třetí země, který podal žádost o přijetí za účelem studia, nemá v úmyslu skutečně studovat na území tohoto členského státu. Stejně tak pouhá okolnost, že zamýšlené studium přímo*

nesouvisí se sledovanými profesními cíli, nutně nesvědčí o neexistenci skutečného záměru studovat odůvodňujícího žádost o přijetí.“

34. Neznalost pojmu udržitelnosti, který žalobkyně předtím použila, představuje dílčí nedostatek, jenž může přispívat k celkovému závěru o účelovosti, nicméně, sám o sobě k tomu nedostačuje. Naopak znalost zemědělských kontaktů Ghany s konkrétními evropskými státy je třeba vnímat jako velmi specifickou pro (teprve) úspěšnou uchazečku o studium.
35. Celý komplex nedostatečného zjišťování konkrétních okolností (a doptávání se na ně), unáhlených závěrů a dokonce nepravdivých konstatování zatěžují vývody z dotazů na motivaci studovat konkrétní obor a vzdělávat se právě na X. Primárním podnětem ke studiu oboru bylo pro žalobkyni přečtení novinového článku o zemědělci; bez hlubšího vysvětlení, jak se od přečtení článku dostala až ke studiu na X. by se mohlo jednat o další indicii nasvědčující účelovosti žádosti, avšak důkazní břemeno bylo na správním orgánu, který se měl prostřednictvím pracovníka konzulátu žalobkyně doptat a požadovat podrobnější popis myšlenkové cesty od úvodního zaujetí po samotnou volbu oboru na konkrétní X.; bez doplňujícího dotazu nemohlo být žalobkyni zřejmé, že její odpověď sezná správní orgán nedostatečnou. Obdobné se týká nevysvětlení, proč se žalobkyně nezajímala o možnost studia v jiných státech Evropské unie, dotaz zněl, zda se zajímala, na to odpověděla záporně, žádný doplňující dotaz na podrobnější zdůvodnění směřován nebyl. Na otázku, zda je možné zvolený obor studovat i na jiných vysokých školách v České republice, odpověděla žalobkyně, že nikoliv, z toho by vyplývaly zájem o studium i zkoumání dalších možností studia v České republice (opět nedošlo na žádný doplňující dotaz). Přímou v rozporu s žalobkyninou odpovědí je ovšem závěr žalované, že žalobkyně nezjišťovala, zda lze obor studovat na jiné vysoké škole v České republice; stejně tak je v rozporu se spisy (konkrétně výsledkem žalobkyně), je-li jí kladeno k tíži nezodpovězení otázky, proč se rozhodla studovat v České republice, daný dotaz vůbec nezazněl.
36. Označení románu Hrozny hněvu jako odborné přípravy na studium by sice taktéž mohlo představovat jednu z indicií účelovosti, avšak není zřejmé, zda byla příprava omezena na danou beletrii. Žalobkyně knihu uvedla toliko jako příklad a správní orgán se jí na další studijní materiály neptal, jeho dotaz mířil jen na zjištění, zda je dílo dle žalobkyně odbornou literaturou a kde se odehrává; doplňující dotazy směřující k dalším příkladům nezazněly.
37. Tvzení o touze pracovat pro ghanské ministerstvo zemědělství a podílet se na vývoji zemědělské politiky v Ghaně se jeví dle žalované nevěrohodným, avšak soudu naopak přijde ve vztahu k možnému budoucímu uplatnění v rámci studijního oboru jako logické a přiléhavé; zvolený obor představuje dobrou predispozici pro práci v organizačních složkách veřejné sféry zabývajících se zemědělstvím.
38. Prvostupňový orgán zmínil znalost českých reálií žalobkyní, ale označil ji za nereálnou a působící formou namemorování informací za účelem výsledku. I znalosti žalobkyně tudíž byly (alespoň v prvním stupni) převráceny v její neprospěch, což nasvědčuje snaze spíše hledat nedostatky než vyváženě vyhodnotit skutečnosti i v její prospěch.
39. Zjištěný skutkový stav (konstatující existenci skutečností nasvědčujících zneužití pobytového oprávnění k jinému účelu) tudíž nemá oporu ve spisu, dílem je se spisem v rozporu; ve vztahu ke skutečnostem svědčícím ve prospěch žalobkyně je pak napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.

40. Z výše uvedených důvodů soud na základě ustanovení § 76 odst. 1 písm. a) a b) s.ř.s. žalobou napadené rozhodnutí zrušil a vrátil věc žalované k dalšímu řízení.
41. V novém řízení správní orgány za dosud zjištěného skutkového stavu zaujmou stanovisko o neexistenci skutečností nasvědčujících zneužití pobytového oprávnění, případně, budou-li chtít setrvat na závěru o účelovosti pobytové žádosti, provedou důkladné dokazování týkající se studia a motivace žalobkyně; všechny skutečnosti řádně vyhodnotí, a to i ty v její prospěch, budou si vědomy, že důkazní břemeno leží na jejich straně, tomu přizpůsobí vedení dalšího dokazování, zejména nebudou nedostatečná a obecná vyjádření bez dalšího interpretovat v neprospěch žalobkyně, ale konkrétními doplňujícími dotazy získají dostatečný skutkový materiál pro své úvahy.
42. Podle ustanovení § 78 odst. 5 s.ř.s. jsou správní orgány vysloveným právním názorem Městského soudu v Praze vázány.
43. Soud nepřistoupil ke zrušení prvostupňového rozhodnutí (dle § 78 odst. 3 s.ř.s.), jak navrhovala žalobkyně, neboť bude na žalované, jak se ve světle závazného právního názoru postaví k dalšímu dokazování a zda případně sama rozhodne bez dalšího věcně, nebo zda naopak bude chtít provádět dokazování, a to samostatně či po zrušení prvostupňového rozhodnutí, což soud ponechává v její dispozici.
44. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., podle kterého má účastník, který měl ve věci úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem. Náklady vynaložené žalobkyní na dané řízení představují zaplacený soudní poplatek ve výši 3 000 Kč a náhradu nákladů právního zastoupení spočívající v odměně za dva úkony právní služby (§ 7, § 9 odst. 5, § 11 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb. – tj. převzetí zastoupení a písemné podání k soudu) v částce 4 620 Kč za jeden úkon, celkem 9 240 Kč a náhradu hotových výdajů v částce 450 Kč za jeden úkon, celkem 900 Kč (§ 13 odst. 4 téže vyhlášky). Jelikož zástupce neprokázal, že je plátcem DPH, nebyla náhrada nákladů zvýšena o částku odpovídající výši daně. Celková výše nákladů řízení tedy činí 13 140 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 24. července 2025

JUDr. Václav Kočka-Amort, v. r.
samosoudce